

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.		Egy évre . . . 18 kor. — fill.	
Fél évre . . . 5 " — "		Fél évre . . . 8 " — "	
Negyed évre . . . 2 " 50 "		Negyed évre . . . 4 " — "	
Egy óra . . . 1 " — "		Egy óra . . . 1 " 70 "	
Egyes szám ára 4 fillér.			

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szóról 4 fillér.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, január 30.

A képviselőház mai ülésén folytatták a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását. Ezt megelőzőleg **Buzáth Ferencz** képviselő szólalt fel s megsürgette, hogy indítsák már meg a sajtópert a Népszava ellen.

A hosszas halogatás beigazolja szerinte azt, amit már mindenfele beszélnek, hogy azért halogatják, mert mert nem merik a Népszava ellen a sajtópert megindítani.

Dániel Gábor alelnök, ki a mai ülésen is elnökölt, megígérte hogy sürgősen intézkedni fog a sajtóper megindítása iránt.

Ezután tértek csak át a kereskedelmi tárca költségvetés részletes tárgyalásának folytatására. Az első szónok **Kossuth Ferencz** volt, a ki hatalmas, meggyőző érvekben, gazdag s tartalmas beszédben fejtegette az önálló vámterület szükségességét s annak mielőbbi keresztülvitelét sürgette.

Hegedüs Sándor kereskedelmiügyi miniszter válaszolt **Kossuth**nak. A közös vámterületet pártolja.

Hegyi plébános ügye a képviselőházban.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, jan. 30.

Ugron Gábor a mai ülés végén interpellálni fog **Hegyi** csongrádmegyei plébános ügyében, kit, mikor keresztrel a kezében tegnap misézni a templomba ment, két csendőr s két városi rendőr erőszakkal hurczolt a járásbíróhához, hová különben megidéztve nem volt.

Rudolf trónörökös emlékezete.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Bécs, január 30.

Rudolf trónörökös halálának mai évfordulója alkalmából a király és Erzsébet főhercegnő ma reggel a kapuczinusok sirboltjában az elhunyt trónörökös koporsójánál hosszasan imádkoztak.

Képviselők párbaja.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, jan. 30.

Olay Lajos képviselő **Lánczy Leóval** összeszólalkozva **Lánczy Leó**t komisz zsidónak nevezte. **Lánczy** a sértő kifejezésért elégtételt kért **Olay**tól. Az ügyet kardpárbajjal ma délelőtt intézték el. A párbajozó felek négyszer a leghevesebben csaptak össze, anélkül hogy egymást megsérlemeztek volna. A segédek erre a párbajt beszüntették. A felek ezután kibékültek.

Az angol trónörökös beteg.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

London, január 30.

Londonból sürgőnyzik, hogy az új angol trónörökös a yorki herceg orbánczot kapott.

Verdi halála.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, jan. 30.

Rómából jelentik táviratilag: **Verdit** állami költségén temetik el, dacára annak, hogy a temetésről a város akart gondoskodni. A temetésnél a végrendelet rendelkezéseit szigorúan megtartják. A mester t. i. a legenysszerűbb temetést kívánta. A nemzet nagy gyászát csak a tervezett nagyszerű emlékünnepen fogják kifejezésre juttatni. Az olasz kamara tegnap **Verdi halála** alkalmából gyászának mély kifejezést adott.

Verdit végakaratahoz képest ma hajnali öt órakor minden pompa nélkül eltemették.

Tőzsde.

Budapest, 1901. jan. 30.

Holländer Adolf és **Fia** debreczeni termény kereskedő cég távirati tudósítása a mai budapesti ákról:

Déli zárlat:

Buza	1901. Áprilisra	7.52	7.53
	1901. Októberre	7.62	7.64
Rozs	1901. Áprilisra	7.33	7.34
Tengeri	1901. Májusra	5.10	5.11
Zab	1901. Áprilisra	6.14	6.15

Amerika $\frac{1}{4}$ magasabb.
Készáru üzlet változatlan.

A hamis czéger.

Polónyi Géza a képviselőház közelebbi ülésén előhuzott három pár cipőt és letette a Ház asztalára. Nevezetesen három pár cipő ez. A képviselő a selmeczbányai cipőgyár budapesti fióküzletében vásárolta természetesen mint magyar gyártmányt. Mikor aztán a cipőket jobban megnézte, észrevette, hogy azokon idegen gyári jegy van, még pedig az egyik páron brünni, a másikon bécsi, a harmadikon karlsbadi. A selmeczi cipőgyár tehát a maga készítményeképpen osztrák gyártmányt árul s így csapja be a közönséget, mely azt hiva, hogy hazai árut vásárol, a hazai ipart akarja pártolni.

Megvetésre méltó, az üzleti tisztességgel össze nem férő fogás ez, sőt azt sem volna nehéz rábizonyítani, hogy a büntető törvénybe ütközik. De van ennek az ügynek egy, még ennél is komolyabb oldala. A selmeczbányai cipőgyár állami és városi támogatásban részesülő vállalat, mely a segítséget azon a czímen kérte és kapja, hogy a magyar munkásoknak juttat kenyeret s az idegen gyártmányoknak korlátot szab. Mi a közvagyonból tetemes összegeket áldozunk azért, hogy fejlesszük a magyar cipőipart s közreműködünk azon, hogy cipőért is ne kelljen évről-évre rengeteg pénzünknek külföldre vándorolnia s a vállalkozó ime használja az ingyen telket, élvezi az adókedvezményt, fölcsedi a pénzbeli segítséget s ennek a támogatásnak a segítségével a nagyobb városokban fényes üzleti helyiségeket rendez be, ahol idegen portékát árul.

Köszönet **Polónyinak**, hogy ezt leleplezte, most már elvárjuk a kormánytól, hogy a legszigorubb intézkedésekkel egy pillanatig sem fog késni. Annál nagyobb szükség van erre, mert a selmeczbányai cipőgyár, fájdalom, nem az egyetlen szubvencionált vállalat, mely hasonló visszaéléseket követ el.

Az élelmes külföldi szerencsevadászok zsebre vágják az állami és városi támogatást s hogy port hintsenek a könnyen hívők szemébe, berendeztek valami szegényes gyártelepet, ahol a látszat kedvéért 3—4 munkást foglalkoztatnak. Ez a magyar „gyártelep” azonban csak cégér, amely arra

szolgál, hogy az Ausztriában levő igazi gyár, a magyar ipar pártolásának kötelességére hivatkozva, annál kényelmesebben árasztassa el készítményeivel a magyar fogyasztó közönséget. Azért adunk ki tehát az állami és városi közvagyonból évenként száz ezreket, hogy míg gyárparunk emelkedésének ábrándképeivel csaljuk magunkat, valójában a mi pénzünk csak arra szolgál, hogy annak segítségével külföldi gyárak itt hamis cégér alatt a valódi magyar ipar megrontására fényes elárúsító helyeket rendezzenek be.

Polónyi leleplezése talán figyelemzettesül fog szolgálni, hogy végre komolyan utána nézzünk, miféle szolgálásokat tesznek a magyar iparnak azok a gyárak, a melyek létesítéséhez külföldi vállalkozóknak adtunk kisebb nagyobb szubvenciót. De arra is intéz az eset, hogy az állami kedvezményezésnek mai könnyelmű és felületes rendszerével föl kell hagyni s hogy egyáltalán ipari kedvezményekben külföldi vállalkozót csak kivételes esetekben s csakis a legteljesebb biztosítók mellett szabad részesíteni.

Egyébként ez az egész kedvezmény osztogatás az ipar fellendítése tekintetében nem sokat ér. Abból csak egyeseknek van haszna, de nem a nemzeti gazdaságnak, mert az ipart mint valami üvegházi növényt, mesterségesen se teremteni, se fejleszteni nem lehet.

Hogy mily kevés köszönet van abban, ha a statisztika évről-évre több állítólagos magyar gyárat mutat ki,

azt a mai példa is fényesen bizonyítja. Az egész vállalat-segélyezési rendszer csak arra való, hogy a közönséget megtévesse s abba a hitbe ringassa bele, hogy ıme iparunkat ilyen módon is lehet fejleszteni. Vagyis ezzel az iparpolitikai pötkávéval el akarják hallgattatni az önálló vámterület követelését, a mi nélkül pedig egészséges és erős ipar kifejlődése elképzelhetlen.

Hát ez éppen olyan hamis cégér alatt való üzlet a politikában, mint a selmecbányai gyáré a cipőben.

Budapest, jan. 30.

Három millió kortes célokra.

Az „U. Sz.” közli ezt a leleplezést: Politikai körökben kezd valami kavargni. Megindult ez a kavargás abból az alkalomból, hogy a hivatalos lapban megjelent az osztálysorsjáték mérlege. E szerint a vállalat ez ideig nyeresége a másfél milliót meghaladja, jöllehet, hogy a leggavallérossabban jut mindenféle czimnek, amely a nyereséget kisebbnek tünteti fel. Az emberek az ujjokon számítják ki, hogy a husz év alatt, ameddig a koncepció szól, az osztály sorsjáték vállalkozói kerék harmincz milliót keresnek meg, eltekintve attól, hogy jut busásan az igazgatóságnak, sajtonak és mindenféle rendű és rangu potentátnak. — Nemcsak hogy harmincz millió a tiszta nyereség, hanem a leírások szerint megterül a husz millió forint is, amennyiben a koncepció került. Mert annyit kapott

is megahagyjuk kifejezést kellene használniok. —

Hogy főnökeim nem törődnek sem örömmel sem bánatommal, azt is mutatja, hogy este hivatalos óram kinosan várt végperceiben fejeztek ki előttem az említett kérelmet, pedig az már a reggeli postával s így bőven a deli vonat indulása előtt megérkezett.

Ha a kérelmet szerencsés megérkezte után rövidesen tudomásomra hozza főnököm és ha a mindenható megáldotta volna ő nagyságát egy kis jóindulattal, úgy én a deli vonattal utaztam volna el s egy napdijjal többet vaghattam volna zsebre, így azonban fájdalommal terhelt szívvel és üresebb bugyellárral kellett utnak ereszkedni. Megadva magamat a sorsnak gyalogszerrel kifakereztem az állomásra — s megváltottam.

Uram bocsásson meg bűnömöt — I-ső osztályu jegyemet. I-ső osztályu jegyet valóban csak elkeseredésemben váltottam, mert rendszeresen — bár II sod osztályt fizetnek nekem — III-ad osztályon szoktam utazni, de most elfogott a nagyzás hóbortja s az I-ső osztályban remélt nagyságos ur czim által enyhíteni véltem bánatomat, egyben pedig arra számítottam, hogy ott, ha nem is alszom, de legalább heverészek.

Szép sárga jegyemet kalapom mellé tűztem s a lehető legnagyobb eleganciával jártam keresztül kasul az állomás minden zegezugát, hogy mentől több földi lény lás-

szon a sárga jeggyel felékesítve. Így vártam a vonat indulását.

son a sárga jeggyel felékesítve. Így vártam a vonat indulását.

Egyszerre hallom a csengőt, kling klang: Tessék beszállani! Hangzott a csengő után az öreg portás recsegő szava. — Én elgondolkozva azon, hogy hány liter karcos és gulyi lehet képes az emberi hangot ily recsegővé varázsolni, beültem egy I-ső osztályu kupéba.

Hordár nem hordta utánam pakkomat mert az mindössze egy fogkefe, egy krágli, egy kár kézzelő és egy zsebkendőből állott s ezek gavalléros könnyedséggel a karomon lógó, ujdívatu kölesönként felleghajtó köpenyem zsebében voltak gondosan elpakolva.

A kupék meglehetősen tele voltak s így valóban nagy urnak véltem magam, midőn az én hajlékomba nem tudom mily gondolatok és reménytől vezetve senkit sem engedett be a kalauz. A vonat már majdnem indult, midőn egy kegyetlenül elhályasodott pap bácsi kapaszkodott fel és a kalauz minden tiltakozása daczára is egyszerűen uti társamul szegődött. A kalauz sutogva mentegette magát, én pedig főuri haragot mutatva jegyeztem meg, hogy biz ez jó borralót vett ki a maga zsebéből. Ezzel elgondoltam, hogy az enyéből ugyan senki sem tudta volna kivenni.

Midőn papom a nagy sietséget egy valóságos orkánhoz hasonlóan kiszuszogta s a megfuladás veszélyén szerencsésen túl érezte magát, megszólításával tüntetett ki.

A pálinka.

jan. 30.

A kivándorlás okairól és annak szegyenletes elterjedéséről sok szó elhangzott már.

Kötelességünk annak okait kutatni és ha lehet, meg is gátolni okos, szelid eszközökkel.

Sajnosan tapasztaljuk, hogy a rossz pálinka tulságos élvezete is egyik indító oka, nem csak ennek, de számtalan más bajnak is.

Merítsünk csak példát, a körülöttünk mindennap történő dolgokról.

A kivándorlás területén fekvő nagy birtokokon a pálinka számla évenként ezrekre rug, mert e nélkül nem kapnak munkást; hiszen gondoskodik róla és jól kitanítja a regálbérő ur azokat, hogy pálinka nélkül ne vállaljanak semmiféle munkát. Befolyása pedig igen nagy, nagyobb, mint a papé, mint az uraságé, kitől mindennapi kenyérét kapja.

Télen kijár a pálinka háromszor naponta, mert hideg van; nyáron, a eséplés alkalmával, mert meleg van.

Issza a pálinkát és megköveteli azt fia, leány, asszony, férfit, kor és nem különbség nélkül; anélkül kezébe sem veszi a szerszámot.

Tudunk esetet, hogy a birtokos óvni akarván munkásainak egészségét, tiszta, rektifikált szeszből készítette a pálinkát, de ez nem izlett nekik, méregtelt kutyvalék kellett, mert ahhoz voltak hozzá szokva.

Minden munka mámoros fejjel kezdődik, abban folyik, nem éri meg a pálinkát, — következik a megszokás, szenvedélylélé válik annak élvezete az egész családban, nem telik keresetből, elégedetlen, boldogtalan, — más hazát keres.

Tudunk esetet, hogy a bittokos, látván a pálinka káros hatását saját zsebében, munkásainak testi szervezetén és erkölcsi romlásán, beszüntette annak adagolását. Nem kapott munkást, mert a másik szomszédban levő nagyságos bérlő ur, barátságos mókázással sajátkezüleg osztogatta a mérges kutyvalékokat; el is mondták ott, hogy az uradalomhoz nem mennek dolgozni, mert vagy rossz pálinkát adnak, vagy éppen semmit.

Beszéltünk Amerikából visszatért tót napszámossal, aki néhány száz forintot hozott onnan, munkájának megtakarított gyümölcsét, aki elmondta, hogy ott nem osztogatnak pálinkát, ott csak józan fejjel lehet eredményes munkát végezni, sőt meg sem tűrik az iszákos embert, de a pálinka árán biztosítják őket baleset ellen. Most is hallottunk egy esetet, hogy egy innen kívándorolt tótnak itthon hagyott neie, kinek

Hová utazik öcsém uram?

Budapesten akarok egy kis szórakozást keresni.

— No akkor együtt utazunk s így ha nem tudnánk aludni, elbeszélgetjük az időt.

Ami engem illet — mondám én elfacsarodott szívvvel — mindjárt meg is kezdhajjúk a beszélgetést, mert bizony én nem tudok a vonaton aludni.

— Nem-e? mondá ő, pedig van arra egy igen jó orvosság, próbálja meg öcsém uram.

Az ember szépen esendben mondjon el harmincz miatyánkot és bizton elalszik. Látja öcsém, uram, én sem bírok aludni, legfeljebb csak szép esendesen szendereggek egy kicsit, de ha használom ezt az orvosságot, lassacsán ugyan, de mégis csak jön álom a szememre.

Mig az én papbácsikám elmondta ezeket, mindketten végignyultunk a nekem szokatlan bársony pamlagon, majd pedig elszondolva, hogy mily jóízűen fogok aludni, szemem lehunyva, szép esendesen el kezdetem a miatyánkot mondani.

Éppen a harmadik Ament ejtettem ki a számon midőn oly különös és rémes moraj ütötte meg fületem, hogy ijjedten ugrottam fel megnézni, hogy miféle veszély fenyeget bennünket. Ijedelmem hamar elmúlt, az én papám aludt és horkolt úgy, hogy a végítélet közeledtét bajos lenne találóbban megzenésíteni.

Ijedelmem elmúlt, de bosszuságom perczről-perczre fokozódott midőn láttam,

férfje szerencsétlenül járt a gép kezelése körül, 900 dollárt kapott.

Miután itthon most már sem a jó akarat, sem a jó példa, sem a józan belátás nem segít a bajon, segíteni kell úgy, a mint lehet.

Törvény által kell megtiltani, hogy pállukát kiadni munkabérben tilos, ekkor kötelező lesz ez mindenkire nézve, az dddig reá fordított költséget pedig adjak oda olyan czélra, mely a szegény nép erkölcsi és anyagi létét javítja.

Színház.

Lili.

Tegnap az örökszép, a naív és mégis tüzesvérű Lilit láthattuk volna, ha — láthattuk volna. De bizony véletlenségből talán, vagy kedvtelenségből P e r é n y i Margit, a mi kedves szubrettünk, ez esetben nem excellált. Tudja Isten, nem csapott meg bennünket játéka alatt az a romantikus hangulat, mely titkon lopja be a szívbe a párizsi szalon bujdosló pikantériáját, mely a nélkül, hogy észrevennők, felizgatja idegeinket. Más alkalommal, ha Lilit láttuk, még másnap reggel is fülünkbe esengett a büvös-bájos keringő s harmadnap is el tudtunk töprengeni azon, hogy-mi is történhetett a második felvonás végjelene után.

Nohát ez esetben nem volt teljes részünk ilyen élvezetben.

A benyomás nem volt a legkitünőbb s ezt a körülményt néhány szóval igyekezzünk meg is magyarázni.

hogy 2—3 állomáson, bár igen gyöngédtelemül állott és indult meg a vonat és a dörsfék kegyetlen nyikorgást hallatott alattunk, az én papom igen jól érezte magát s valami nagyon szépeket álmodik.

A negyedik állomásnál már dühbe borultam s papom kis táskáját úgy igazítottam meg a polezson hogy az számításomhoz mérten a következő indulás okozta nagy rántásnál szépen a gazdájához simult.

Papom felugrott megigazitotta táskáját s tettetett horkolásomra egész jó lelküleg megjegyezte:

— Óh boldog fiatalság, mily edesden alszik, denique ennek is használt a miatyánk.

Ezzel ismét lefeküdt s két percz múlva a nem tettetett horkolásával tulszárnyalta imitációmát, úgy hogy művészetem silánysága feletti szegyenemben elhallgattam. Nem volt lellem a jólelkű papot ismét bántani, áthuzódtam egy másik kupéba, hol ha már nem is alszom de legalább nem tesz idegessé a lelki atya szenderegése sem. Uj hajlékomba két nő ült s belépésemkor elkeseredve suttozták, hogy ez mégis borzasztó, e perczben szállott ki z utolsó utitárs s már ismét betolakodott ez a majom.

Ezt a hízalgő megjegyzést egy szép fiatal leány tette. mig a másik nő ki már valószínűleg megülte ötven éves jubileumát megigazgatta frisuráját és fehér harisnyáját — borzasztó! vastag pamutból volt stikkelleve — kissé láthatóvá tette és egész eleganciával a velem szemben levő sarokba telepedett.

A mi Lilink, kit eddig ismertünk, naivsága daczára forró, pezsgővérű lány, ki anélkül, hogy kurtizánná sülyedne, testestől-lelkestől párisi grizett. És Perényi olyan szerfölcst ártatlan volt, hogy laikus ember előtt indokolatlannak tünt fel hirtelen szerelmi vallomása. A tónusban, a mozdulatokban, az arcjátékban, a szemragyogásban benne kell lenni a pikantériát sejtteni engedő kifejlés csirájának.

De ne folytassuk tovább! A szavak, mikkel a romantikát magyarázni igyekezzünk, elveszik annak zománczát. Perényi, mint nagymama brilláns volt, de mint Lili, tévesen fogván fel szerepét — kedvessége daczára — nem aratott teljes sikert. Megújratott énekszámái elég ügyesek voltak, s az első felvonás belépőjénél a Lilinek nyujtott virágállvány elismerés a mi — kedves szubrettünknek.

K ö r n y e i szépen játszott és énekelte, pedig csodálkozhatunk, mert tegnap ötödször énekelte elsőrendű szerepeket öt egymásután következő alkalommal. A többiek is jők voltak C s e r é n y i kivételével, ki helyett szivesebben láttunk volna Bárdost.

Rendezés elég jó, ház kiesiny volt.

R. Réthy Laura újabb vendégszereplése.

R. Réthy Laura, kedves és lelkesedéssel fogadott vendégművésznök holnap A bérletben a R i p v a n V i n k l e operetben Lizettet s holnapután a S z é p H e l é n á b a n a czimszerepet játsza és énekel. Az utóbbi előadás B. bérletben folyik le.

A ig zakatolt a vonat egy két kilométert, már beszélgetésbe keveredtem a hölgyekkel.

Szavamat mindig a szép leányhoz intéztem, de mindig az érettebb koru hölgyeckétől kaptam választ. Hölgyeimnek elmondottam a papoktatást, gyógyszerzt mely biztosan álmod hoz. A két nő erre nagyot nézett reám és ártatlanságomban megnyugodva szóltanul kényelembe helyezkedtek. Egy gondolat villant át agyamon. A másik perczben gondolatomat már tett követte s erősen nézve az öregel kezdett a miatyánkokat mondani. Bizton számítottam reá, hogy a nénike harmadik ámenemnél a pap sorsára jut, elalszik. Csalódtam. A szép fiatal leány aludt el a második miatyánknál, a higgadtabb korban levő pedig még a harminczkettediknél is erősen viszonozta tekintetemet. A harminczharmadikat már nem végezhettem be, elaludtam. Egy állomásról erős rángatózás között indult a vonat, fölébredtem. Sötétre volt függönyözve a lámpa, a két nő jóízű alvását lehetett constatálni. A sors kegyének vettem fölébredésemet és egy elszánt gondolattal oda belopódoztam, hol szép leányt tudtam, majd egy csókot nyomtam arczára — a nénikének. — Mig aludtam hogy hogynem helyet cseréltek. A mutter úgy látszott szivesen fogadta csókomat és ölelő karjait felém tárta, de én e pillanatban már átpárologtam első helyemre és ott egy keserves ój után elszundítottam, de pár pillanat multán papom megrázta vállamat és figyelmeztetett, hogy rögtön Budapesten leszünk.

A vidéki színészet rendezése.

A vidéki színészet rendezésére a belügyminiszeriumban összegyűlt anket ötös bizottságot küldött ki, hogy dolgozzon ki valamelyes tervezetet. A bizottság elis készítette javaslatát. A kerületi rendszert elfogadásra ajánlják a kormányának, de feltétlenül szükségesnek tartják, hogy az államszegélyt tetemesen emeljék fel. A vidéki színészet rendezéséhez két száz ezer koronát kérnek évenként, melyből 10,000 koronát azon városok kapnának, melyek színészetüket állandósítanák (Debreczen is ezek közé tartozik), huszezetet a nemzetiségi vidékek és 20,000 Pozsony, ha telen kizárólag magyar társulat játszik ott s 20,000 koronát a színészegyesület nyugdíjalapja. Meg csak azt említjük meg, hogy a javaslat szerint Debreczenhez M.-Sziget és Nyiregyháza tartoznék.

NAPI HIREK.

A feledékeny tanács.

A városi szeszkereskedés sok galibát, sőt kellemetlenséget is okozott már a városi tanácsnak. Hogy ezek jövőben elő ne forduljanak s a tanács megkíméltesék — a múlt évben tartott egyik bizottsági közgyűlés utasítást adott a városi tanácsnak, hogy a szeszüzlet számadásait 1899. év decz. 31-ig készítse el s a januári, tehát a holnapi közgyűlésen tegyen véleményes jelentést, mikor is a közgyűlés határozni fog, fentartja-e továbbra is a szeszüzletet vagy nem. A holnapi közgyűlés tárgysorozatában kerestük, ezt a fontos tárgyat, de hiába, nem található fel. Mi történt, miért nem szerepel ez a tárgy nem értjük. Vagy talán elfeledte a tanács a közgyűlés megbízását? S ha pedig nem feledékeny ségből maradt ki, miért nem respekáltják a közgyűlés utasításait, határozatait! A holnapi közgyűlésen, — reméljük — felvilágosítást ad a polgármester ur, mi okozta, hogy a tanács a közgyűlés eme határozatát nem hajtotta végre.

A holnapi közgyűlés újabb tárgyai.

A holnapi közgyűlés a már említettek kivül két érdekes dologgal fog foglalkozni: a szegényügyi és a színügyi bizottság megalakításával illetőleg annak a megválasztásával.

Minket s a nagyközönséget egyaránt érdekel mindkét pont, de most különösen az utóbbi. Színügyi bizottságunk működése nem elégitette ki eddig senkinek igényeit, helyes és jogosan követelhető tehát, hogy ezuttal — minden személyes kérdésnek a sutbadobásával — olyan tagokat, számszerint tizenkettőt, vegyünk be a színügyi bizottságba, kiknek műérzékük egyfelől, másfelől pedig elfogulatlanságuk garanciát

nyújtson a közönségnek arra nézve, hogy valahára rendezettek legyenek színügyi viszonyaink. Bizunk a választók bőlesességében, hogy méltó emberek foglalandják el ezt a diszes állást,

Öngyilkos öreg asszony.

Az öngyilkosságok száma ijjesztő módon szaporodik. Még az új esztendő első hónapjában vagyunk s már is több öngyilkosságról, s öngyilkossági kísérletről számoltak be a lapok. Ma egy 68 éves öreg asszony vált meg az élettől. A tégláskert I. járás 58. sz. házában lakott özv. Kónya Gáborné sz. Varga Sára. Az öregasszony ma reggel felkelés után kiment a fasszinbe, s felakasztotta magát. Az udvarban észrevették az öngyilkosságot, odamentek a fasszinhez, kitérták az ajtót s félórán át nézték a szerencsétlen öreg asszony haláltusáját, de egynek sem jutott eszébe, hogy bemenjen a szinbe s levágja a kötelet, s megmentse a szerencsétlen öreg asszonyt. — Idő lett volna, de egyik sem mert hozzá nyulni. Mikor már kiszenvedett, még akkor is nézték s 10 órakor jutott eszükbe, hogy a rendőrségnek jelentést tegyenek. A rendőrség részéről Fehér r. biztos s dr. Bálkányi Emil ker. orvos mentek a helyszínére, de az orvos már csak a halált konstatait. A hullát a kórházba szállították. Az öngyilkosság oka ösmeretlen.

A kollégium papirszükséglete.

A debreczeni ev. ref. főiskola papirszükségletének beszerzésére nyílt árlejtést hirdetett. Tegnap döntöttek ez ügyben s a papirszállítást több helybeli és fővárosi ajánlattevővel szemben László Albert helybeli könyv- és papirkereskedő nyerte el, mint akinek ajánlata a legkedvezőbb volt.

Állami ménék kiosztása.

Február 4-ikén a debreczeni ménetelep osztályánál megtörténik az állami ménéknek az egyes fedeztetési állomásokra való kiosztása. A kiosztást Budaházy Kálmán miniszteri titkár, mint kiküldött miniszteri biztos fogja vezetni. A biztos február 3-ikán jön a városunkba.

Páholyok a fehér bálra.

A fehér bál rendezése ez uton értesíti az estély iránt érdeklődő közönséget, hogy néhány betegség miatt visszaadott páholy jegy még mindig kapható.

Színésznő mint — biztosítási ügynök.

Érdekes kis pikantériát olvasunk a „Magyar Szó“-ban. Arról ad ugyanis hírt fővárosi laptársunk, hogy a nemzeti színház egyik női tagja Boro Terike szabad idejében biztosítási ügynökséggel foglalkozik, s min ilyen, biztosította a nemzeti színház művészeit s műpártoló maccenasait. Az említett két foglalkozás nem inkompatibilis ugyan az igaz, mégis szegény, hogy a nem-

zeti színház nem fizeti tagjait úgy, hogy azoknak ilyen mellékfoglalkozásra kell szert tenniük.

Paraszt fufang.

A szoboszlói pályaudvaron a Debreczenből jövő személyvonatról leszállt a kalauz egy kabai parasztot, mert egy Kabáról Debreczenbe szóló kilyukasztatlan jeggyel utazott. Az állomási főnök csak magyarázza az atyafinak, hogy a jegyet le kellett volna adni Debreczenben a portásnak és visszajövet másikat kellett volna váltani a pénztárnál.

A paraszt sehogysem akarja érteni, hogy miért nem jó jegy az, mikor ninesen kilyukasztatva.

Végre mégis úgy látszik, mintha megértette volna... de mikor a főnök hat korona büntetésről beszélt, a paraszt megint csak tamaskodott; majd a következőképen védte magát: Hát instálom! ma csak megmondom a dógot, hogy hogy törtint. Kabán két jegyet váltottam, az egyikkel mentem, e meg a másik, a mékkel jöttem. Hát kirem aláson nem szíptem én a dógot, szakasztott így törtint la, a hogy elbeszíttem, nem akarom a világir sem megkárosítani a főesászari vasúti masinát.

A kifogás természetesen nem ért semmit, a hat koronát le kellett a parasztnak szurkolni.

Siketnéma vőlegény.

Nem mindennapi eset játszódott le az anyakönyvi hivatalban. Egy siketnéma vőlegény és egy hülye menyasszony jelentkezett egy anyakönyvi hivatalban házasságkötés végett. A vőlegény, kinek arczáról szinte leritt a boldogság, nem tudott egy kukkot sem szólni, a menyasszony pedig nagy boldogan nevetett. Nagy nehezen értették csak meg a hivatalban, hogy mit akarnak a jámborok. Érdekes még az is, hogy a férfi csak 25 éves, míg a nő már betöltötte a harminczat. Vajjon megtudná-e mondani Schenk professzor, hogy a szegény jegyes párnak milyen gyermekei lesznek...

Az anyós meg a szénhányó lapát.

Nem a legpéldásabb családi életet élte Mihók János hadházi parasztgazda a feleségével. Nem mult el nap, hogy az erőszakoskodó férj féltékenységgel halála ne gyötörte volna a szegény asszonyt, akinek nap-napután kijutott a verésből is. A szegény teremtés eleinte türe, de végre is megirta a keserves sorsát Csegén lakó édesanyjának. — Tegnap előtt egy természetes paraszt asszony érkezett a Mihók János házához; Bagó Sándorné — az anyó a, Mihók gazda-eleinte megszeppent, de másnap már meglnt minden a régi kerékvágásban folyt. A feleségét kergette végig az udvaron egy szénhányó lapáttal. Eppen ennél az idylkus jelenetnél toppant be az anyós az udvarra aki a szomszédoknál volt látogatába. Nosza ő sem volt rest, kiesavarta a férj kezéből a sulyos lapátot s úgy megtánczoltatta azt a neki bősüült férj hátán, hogy orvosi vélemény szerint Mihók gazda — a kinek a fejét két helyen beszakította a harcziás anyós — legalább két hétig lesz kénytelen az ágyat őrizni. Az összevert férj jelentést tett a csendőrségnél.

Kossuth szobor Torontál-Vásárhelyen

Torontál-Vásárhely lelkes, hazafias közönsége elhatározta, hogy Kossuth Lajosnak szobrot emel. A fölláttadó szobor alap javára jan. 31-én mükedvelő előadást rendez-

nek, mely alkalommal a falu rossza kerül színre.

Farkas a kabai pályaudvaron.

Folyó hó 28-án viradóra a kabai pályaudvaron egy óriási nagy ordas farkast látott Magi Imre váltó őre. A farkasra az őrről és megsebezte. — Az állomáson levő kutyák üzöbe vették az erősen sántító farkast, de megközelíteni egyik sem mert. A nádudvari tanyák közt egy vadász területi őre észlelte a feléje közeledő farkast és egy jól irányzott lövéssel leterítette. A farkas hatalmas nagy példány s a bőre értékes.

Álarczosbál.

Szabó Miklós táncztanító f. évi február hó 10-én a „VILMOS“-féle söresarnok táncztermében Sas-uteza tréfás, reggelig tartó álarczos-bált rendez. A felismerhetetlen álarczos 1 öt koronás díjat, a legszebb álarczos 1 üveg pezsgőt és a legrondább álarczos 2 korona díjat nyer. Belépti-díj: személyenként 1 kor., családjegy 2 kor., 40 fi. yézete este 7 órakor, vége reggel. A jó talp alá valót Veress Tóni zenekara szolgál-tatja.

Halálozás.

Győri Mihály és neje Nagy Julianna fájdalmas szívvel tudatják, szeretett leányuk és jó testvér, ERZSÉBETNEK f. hó 29-én 21 éves korában történt elhunytát. A kedves halott földi maradványai f. hó 31-én d. u. 2 órakor fognak a Magos-uteza 10-ik számú szülei háztól az ev. ref. Nagytemplomban tartandó gyász ima után a Kossuth-utezai temetőben — örök nyugalomra helyeztetni Béke lengjen drága hamvai felett. A temetést D a n k ó M. temetkezési intézete rendezi.

Az örökös toloncz.

Összevissza tizenhat esztendő Goralitz László, de valóságos típusa a csirkefogóknak. Legalább tizenötösör ítélkezett már rajta a rendőrség s nyolcezer tiltotta ki Debreczen területéről és tolonczolta el. De azért Goralitz mindig visszakerült a fővárosba, mert a hatóságok semmiképpen sem tudnak megegyezni az illetékességén. Legutoljára Gyöngyösrre tolonczolták, de ott sem fogadták el.

— Hogy kerül megint ide? vallatta a kapitány.
— Gyalog jöttem Gyöngyösről.
— Hiszen azt mondta, hogy többé nem jön ide.
— Hát miért hoztak? — felelt ezínikusan az elzüllött gyerek, a ki foglalkozásának nevetve vallja, hogy tolvaj.
— Mit gondolsz, mi lesz magából?
— Tudom is én. Tessék eltolonczolni, legalább utazom egy kicsit.
— Gyöngyösről miért jött vissza?
— Mert kiutasítottak.
— Keressen magának munkát, akkor itt maradhat.
— Nem tudok én semmi mesterséget.
— Napszámos csak lehet.
— Az nem nekem való.
— Ugy. Akkor bezárom harminczn pra tiltott visszatérésért.

Ez igazán különös, fakadt ki Goralitz. Hát hova legyek én? A hová megyek vagy visznek, kikergetnek mindig. Az erdőben csak nem élhetek?

— Majd megállapítjuk az illetékességét.

— Csak látnám mosolygott az elzüllött suhancz. akinek igazán műveltség, hogy annyi dolgot át a rendőrségnek.

Egy darab kenyérért.

Egy csavargó megölte a társát azért, hogy egy darab kenyeret elrabolhasson tőle. A múlt vasárnap délután két vándorló érkezett Almásra, kik a nagyvendéglő ivójában húzták meg magukat. Az egyik Maresch Jakab, egy kenyeret vett s abból falatozott. Társa, Schuller Antal több ízben kért a kenyérből, de Maresch nem adott, hanem a mikor Schuller már nagyon alkalmatlankodott, fogta a kenyeret és hatyuját s kiment az istállóba, éjjeli szállásukra.

Este tíz óra után a vendéglős kocsisa azzal a hirtelenséggel futott be a vendéglőbe, hogy az egyik vándorló legény vértócsában halva fekszik az istállóban. A vendégek és a koresmáros kisérték az istállóba, hol Maresch Jakabot halva találták, mellén és fején több szurással. Schullernek azonban hűlt helye volt. A vendéglős rögtön sejtette, hogy az eltűnt vándorló a gyilkos s az esetről azonnal értesítette a csendőrséget, a mely tegnap reggel a gyilkost elfogta. Schuller töredelmes vallomást tett. Azért gyilkolta meg társát, hogy a kenyeret elvehesse tőle.

Az őrszentmiklósi lelet.

Borzalmas esetről ad hírt a váci levelezőnk: Őrszent-Miklós pestmegyei községben az országuton papirba csomagolva egy gyermekholttest maradványaira találtak. Hiányzott a feje, egész teste, csak apró kezeiből s lábaiból egy-egy darabka volt a papirosban. Éder Kálmán vizsgálóbíró a helyszínen azonnal megindította a nyomozást s vizsgálói munkájuk tartják, hogy a kis gyermek testét disznókkal etették meg, azután a megmaradt testrészecskéket papirosba csomagolva dobták ki az utstre, a hol megtalálták. A vizsgálat kiderítette, hogy a lelketlen anya nem őrszentmiklósi, a gyermekholttest maradványai a vizsgálat félrevezetésére más községből hozták Őrszentmiklósi.

Szomoru évforduló.

Ma, január 30-án lesz tizenkét esztendeje Rudolf trónörökös tragikus halálának. A szomoru évforduló alkalmából, mint Bécsből táviratilag jelentik, a király rendeletére a schönbrunni, a laxenburgi és a mayerlingi kápolnában ma gyászmise volt Rudolf trónörökös lelkiüdvéért. A koporsó ma temérdek koszorút tett le, köztük gróf Lónyai Elemérné gyöngyvirágból és fehér orgonából font koszoruját, Erzsébet főhercegnőét.

A győri 19. gyalogezred tisztikara, a 4. gyalogezred és az 1. ulánus ezred is koszorukat küldött. Ferencz Ferdinánd trónörökös koszoruját délután helyezték a sarkophagra. A német császár meghagyására pedig holnap helyeznek koszorút Rudolf trónörökös sírjára. A fehér selyem szalagon a felirat lesz: Vilmos császár a hű barátjának.

Vidám temetés.

Egy különöz öreg ur halt meg a napokban Wisconsinban, a kit Tomlinson Györgynek hívtak. Mint a L'indépendance Belge írja, az öreg végrendeletileg meghagyta, hogy a temetésen senki se merészeljen sírni vagy szomorkodni. Tomlinson szabadkőműves volt s intézkedett, hogy szabadkő-

műves társai a munkáskötényel maguk előtt jelenjenek meg, sa szertartás alatt mindenférfi havanna-szívert kapjon, a hölgyeket pedig finom bonbonokkal ajándékozzák meg. Ez meg is történt. A temetésen az urak vígan szivaroztak, a hölgyek pedig a cukorkákat fogyasztották.]

A braganzai hercege váltói.

— Saját tudósítónktól. —

Január 30.

A mai folytatólagos tárgyaláson, mindjárt az ülés megnyitása után felszólalt Visontai Ramu dr. védő, hogy egy előzetes nyilatkozatot tegyen.

A sajtó egy részében, ugymond, némi megütközést keltett, hogy ő tegnap a braganzai herceget tanu ur-nak szólította. Nem kisebbítő szándékkal tette azt, hanem ellenkezőleg azért, hogy megadja a hercegnek a teljes tiszteletet. Neki a herceg társadalmi állásától absztrahálni kellett azért, nehogy védői fontos jogainak gyakorlása, a milyen a tanu vallomásának mérlegelése stb., félreértésre adjon okot. De egyúttal egy százados szokásnak hódolt, mert mindenütt, a hol a törvény előtt való egyenlőséget megbecsülik, a pörbe idézett felek társadalmi állása teljesen háttérbe szorul.

Az elnök: Tudomásul veszem a védő ur nyilatkozatát, megjegyzem azonban, hogy a védő ur a tegnapi tárgyaláson a braganzai herceget többször királyi fenségnek is szólította.

Azután az irásszakértők véleményét hallgatták meg. Kempner és Zubriczky szakértők kijelentik, hogy nem állapítható meg teljes biztossággal, vajjon az utolsó 0-t más tentával s más időben írták-e a váltóra. A mi a betűszerint való összeget illeti, feltűnő, hogy a vierzig szóznál az összekötő vonal meg van törve.

A bizonyító eljárást ezzel befejezték s a pörbeszédekre került a sor.

Magyar Gyula dr. királyi alügyész magánokirathamisítással vádolja Vargha Antalt és Lefkovicz-Lukács Máttyást mint tettestársakat. Teljes bizonyíték, ugymond, a herceg vallomása is. A herceg nem hazudik, annál az ugyszólván beteges érzékenységuél fogva, melylyel a becsülethez ragaszkodik, ki van zárva, hogy nem mondott volna igazat.

Visontai dr. (közbeszól): Más becsületes ember sem szokott hazudni.

Az ügyész: Folytatva indítványát, jellemzi a vádottakat, a kik, ugymond, a főváros ismert uzsorásai között a legelőkelőbb hlyet foglalják el. Nem tud enyhítő körülményt melléjük, de antál számosabb a súlyosító körülmény s ezért szigorú büntetést érdemelnek.

Ezután Vaisz Sándor dr. és Visontai Soma dr. védők beszéltek s a vádlottak felmentését kérték, mivel egyedül a herceg vallomása alapján nem ítélték el.

A törvényszék két óra után hirdette ki az ítéletet, a mely Vargha Antalt magán-

okirathamítás büntetteért mint tettet három évi fegyházzal. Lukács-Lefkovic Mátyást mint bűnségedet két évi és hat hónapi fegyházzal sújtja. A vizsgálati fogságból mindkét elítelt javára két hónapot és két hetet számítanak bele a büntetésbe. A bíróság egyttal kimondotta, hogy az elítélteket továbbra is fogva tartja.

Vaisz Sándor dr. védőügyvéd fejenként hatezer korona óvadékot ajánlott föl az elítéltek szabadon bocsátására.

A bíróság tíz ezer koronára szabta az óvadékot, mint megelőzőleg a királyi tábla is, de e határozat ellen az ügyész semmi ségi panaszt emelt.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, de az elítéltek védőkkel együtt föllebbezték.

IRODALOM.

Az állatok világa.

Brehm Alfréd világhírű munkájának magyar fordításából most jelent meg a 11-ik füzet, mely a denevérekkel foglalkozik bőven s ez érdekes borszármű állatokat az ugynevezett vámpirokkal együtt szép képen is bemutatja. Ugyancz füzetben kezdődik a ragadozók s köztük első sorban a macskafélék ismertetése, a sort megnyitja a tigris. A Légrády testvérek kiadásában megjelenő nagybecsű munka (mely összesen 1800 képet s 80 fekete és 100 színes műmellékletet fog hozni) füzetenként 80 fillérjével kapható minden könyvkereskedésben. Előfizetni Légrády testvéreknél lehet. (Budapest, V. Váci körút 78.) negyedévre (12) füzet 9 kor. 60 fillérrel.

A „Vasárnapi Ujság” január 27-iki száma 28 képpel jelent meg, melyek mind Viktóra angol királynőre és az új angol királyra vonatkoznak. Közli az elhunyt királyné több igen érdekes képét gyermek- és ifjkorától a legutóbbi évig terjedő különböző időkben, a királynő szüleinek és férjének arcképeit, jeleneteket a királynő életéből, menyegzőjéről, koronázásáról, s a legújabb időkben családja, unokái és dédunokái körében, látogatását a délafrikai háború sebesültjeinél, stb. Továbbá VII. Eduárd király arcképét egy magyar újságnak adott fényképe után és magyar ezredének egyenruhájában, s fogadtatását Miskolcon, mikor az 1888-iki magyarországi hadgyakorlatok alkalmával a várost is meglátogatta. Cikkei közül főleg említjük a következőket: „Viktória angol királynő”, Schöpfung Aladártól. „Az angol királynőről.” Skótszági emlékeiből írta Baráth Ferencz. „VII. Eduárd.” „Az angol királynő halála.” stb. — Regénytár: Jókai Mór. „A szentandrási bíró fia” című elbeszélésének folytatását közli (Linek Lajos rajzáival) és a „Lovagló-mester” című amerikai elbeszélés folytatását (az eredeti amerikai kiadás illusztrációival). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyetek, Szakjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Politikai Újdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb ujság a magyar népszámára, félévre 2 korona 80 fillér.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem „Életképek” cz. könyvem t. előfizetőit, hogy könyvem jövő hó 15—20-ig jelenik meg. Azonkívül, kinek ohaja van szives támogatásában részesíteni, sziveskedjék velem csupán a helyes címet tudatni, hogy könyvem szétküldésénél zavar ne forduljon elő. Debreczen 1901. január 29-én Tisztelettel ifj. Széll István.

VII. Edward angol király rokonai Kassán.

jan. 30.

A lapok megemlékeztek már arról, hogy VII. Edward angol királynak, a ki csak a napokban foglalta el trónját, rokonai vannak Magyarországon.

A rokonok neveit azonban elhallgatják, — pedig minkeztől közelről érdekel a dolog, mert VII. Edward királynak Kassa előkelő társadalmában is vannak rokonai.

Vérszerinti rokona ugyanis Paksy József kir. ítélőtáblai főügyész, Paksy Ferencz volt debreczeni körjegyző fiának, felesége gróf Rhédey Erzsébet révén, a ki minden szépért és nemesérti rajongásával, lekötelező nyájasságánál fogva Kassa előkelő világában szerepet játszik s a kinek szalonja a nagyuri társaságok központja, onnan indulván ki a legtöbb kulturális, művészeti, vagy társadalmi, különösen emberbaráti mozgalom.

Tudvalevő dolog ugyanis, hogy VII. Edward angol király ez idő szerinti legidősebb fia a yorki herceg Teck Mary Viktória magyar származásu hercegnőt vette el feleségül, a ki bámulatos szépségével az uralkodóház egyik legerdekesebb alakja. A fiatal hercegnő Londonban nevelkedett, úgy kerülvén az udvarhoz, a hol megismerkedett a yorki herceggel, a ki 1893-ban nőt.

Teck Mary hercegnőnek pedig anyai ágon nagyanyja volt Rhédey Claudina grófnő, később württembergi hercegnő, aki a magyar Rhédey grófi család tagja volt, mely család utolsó férfi tagja Rhédey Gábor bihari (zsakai) földesúr volt, kinek halálával (1898.) a Rhédey családnak magva szakadt. Rhédey Claudina württembergi hercegnő pedig unoka testvére volt gróf Rhédey Zsófiának: a Kassán lakó Paksy Józsefné Rhédey Erzsébet édes anyjának.

A rokonság tehát elég közeli s teljesen és tisztán vérségi.

Rhédey Claudinának morganatikus házasságából származott gyermekei később a Teck hercegi rangot kapták hohenhau előnévvel.

A Rhédey család ősei különben régi erdélyi fejedelmi családból származtak s Rhédey Claudina atyja László mindent el is követett, hogy ezt bebizonyítsa.

Gazdag levéltárát gyűjtött össze erre vonatkozólag, de munkája bevégezésében hirtelen halála, — egy vadászat alkalmával leesett lovaról, halálos sérüléseket szenvedve, — megakadályozta.

A yorki herceg magyarországi rokonaival a levelezést fenn is tartotta. Ebből a rokonságból egyenesen leszármazott rokon ez idő szerint csak Paksy Józsefné Rhédey Erzsébet, aki a Rhédey család birtokait is örökölte.

Tekintettel tehát arra, hogy Rhédey Claudina apja s Paksy Józsefné anyja édes testvérek voltak, meg van állapítva a rokonsági kötelék VII. Edward király és kassai rokonai közt.

Szintársulat a dutyiban.

január 30.

Nagyon kedélyes, kissé pikáns, de mindenképen érdekes dologról írunk mi nekünk.

Mondjuk el előlről a históriát. Micssei szinigazgató, még nem volt akkor erdélyi direktor, Keeskemétet boldogította. Akkoriban szerződtette a volt primadonnáját, a nagyváradi közönség ismerését, Kaposi Józst.

A szép hangú Kaposi Józsa, a ki azóta férjezett Molnárné, — nem örvendett tulságos népszerűségnek kollégái körében.

Ez az ántipáthia végre is megnyilatkozott, sőt kitört. A szintársulat tagjai egy nyilatkozatot irtak alá, melyben kijelentették, hogy a kis szubrett a társulat mélye — így irták — s ők nem hajlandók vele a világot jelentő deszkákon világot jelenteni.

E miatt, vagy más okok is voltak: a színházi bíróság rövidesen elesapta a kis Józst. Felmondták neki a szállást a keeskeméti színháznál.

A szubrett persze valóságos furia lett. Becsületsértés miatt jelentette fel az egész szintársulatot s a járásbíró el is ítélte őket fejenként tíz-tíz korona pénzbüntetésre.

Azóta Micssei erdélyi direktor lett s mostanában a zilahi vígadóban tartana előadásokat telt ház előtt, ha Zilahon lehetne telt házat csinálni.

Itt sürgette meg a tíz forintokat a járásbíró.

— De mit tegyek akkor, sopánkodott a direktor.

— Az apaszínész szólalt meg,

— Tudja mit direktor. Február elsejére Marosvásárhelyre megyünk. Ne játszunk az első napon. Jelentkezünk az ügyészségnél s üljük le azt az egy napot a tíz koronáért.

A szintársulat — hihetetlen örömmel fogadta az indítványt.

Marosvásárhelyen pedig már rendezik be börtönnek a törvényszéki tárgyaló termet, a hol negyven és egyvethány színész fog ülni azért, mert a molett Józst olyan betegséggel gyanusították meg, a mely a juhok közt pusztít.

Viktória életéből.

január 30.

Az angol lapok mostanság tele vannak a megboldogult angol királynő életéből meritett érdekes apróságokkal. Viktória életéből meritott érdekes apróságokkal. Viktória életének utolsó idejében is egészen úgy élt, mint valamikor boldogult férje oldalán. Regeel nyolez és kilenez óra között kelt fel és Beatrice hercegnővel reggeli-

zett, a lunchig való időt hivatalos aktáknak, leveleknek, államügyeknek elintézésével töltötte.

Az ügyiratokat mindig kicsi csukott szattyán-dobozokban hozták a királynőnek, amelyeknek egyik kulcsa nála, másik a szakminiszternél volt. A királynő mindig maga nyitotta ki a szekrényt és ambícióját helyezte abba, hogy az államügyekről és a nagy politikai eseményekről állandóan tájékozva legyen. Ebéd után a királynő kocsizott, még pedig télen nyáron nyitott kocsiában. Nem állta a meleget. Télen olyan hideg volt a szobáiban, hogy az udvarhölgyek szüntelenül dideregtek. Kocsizás után a királynő megint hivatalos ügyeket intézett el, vagy olvasott, esetleg magánlevelezéseit végezte. Naponta olvasta az angol, francia és német lapokat. Hazája költőjeiért nagyon rajongott, a francziákat kevésbé szerette. Élete utolsó éveiben legszívesebben a bibliát olvasta, amelyet egyszer „Anglia nagysága titkának” nevezett. Kevesen tudják róla, hogy nagy érdeklődéssel és előszere tettel szokta a vasúti és hajókatasztrófákat olvasni.

Egy londoni lap kiszámította, hogy Viktória összesen 570 millió korona jövedelmet húzott az államtól. Hivatalos jövedelme évente 9.2 millió korona volt, tehát 12 millió koronával kevesebb, mint a mi királyunk jövedelme.

Kétszer örökölt Viktória egészen váratlanul. 1852-ben Neild ur öt millió kor. meghaladó vagyonát hagyta rá, később egy másik gentleman negyedmillió koronát érő birtokát. Akiket Windsorbába ebédre meghívtak, azok a kastélyba szoktak maradni éjszakára is. Azért a meghívókon mindig ez a jelzés állott:

to dine aud slepp.

Irókat művészeket a legtrikább esetben hívtak meg Windsorbába. Amíg a prince-consort élt, a királynőnek nagy volt az életkedve és fényes jelmez bálakat rendezett. Nagyon elszomorította a királynőt, aki — saját kijelentése szerint — királynőnek igen kicsi volt, a mikor házassága későbbi éveiben elhízott. De azért mindig megtartotta méltóságát füllépését. Tizennyolcz éves volt, a mikor először beszélt nyilvánosan. Abban az időben az uralkodás mellett még babagyűjteménye is elfoglalta. Százhuszonhárom bábuja volt, egyik szebb, mint a másik. Mindegyik egy-egy hősnő vagy királynő nevével viselte.

CSARNOK.

A Szenkovics dohánya.

Irtá: Kovács János.

Folyt. és vége.

Nem is jött addig vissza, amíg észre nem vette, hogy a fináncz eltávozott. — Ekkor pedig megütközve tapasztalta, hogy a jegyzőkönyv ott hever a kasznin . . .

— Persze, persze — mormogott az öreg ur, ravaszul mozgatva a bozontos szemöldekét — csak akkor viszi el a protokolumot, ha megkapta a pipát. Fogadok, hogy holnap eljön érte . . .

Másnap a szemlész csakugyan eljött ismét, de Gergő bácsinak volt eszébe, hogy ne találkozzék vele. Mindazonáltal igen esudáldkozott rajta az öreg ur, hogy az írásekat most már magával vitte.

— Hát aztán mit mondott — kérdezte Katiczától.

— Hogy még elfog ide látogatni.

— Hát csak jöjjön, ha úgy tetszik de a pipából nem eszik, Csak hogy kész a protokolum! . . .

És a fináncz csakugyan eljött azután is igen gyakran. Gergő bácsi amennyire lehetett kikerülte, ha pedig mégis úgy bozta a sor, hogy össze kerültek, úgy ahogy sziveskedett vele, de a pipát sohase hozta a szobába.

Elmult a nyár, Gergő bácsinak a lelke örült a szép dohánytermésen. „Csak már be volna takarítva — gondolta — akkor aztán majd kurtábban beszéllek vele.”

Végre ez az idő is elkövetkezett. Gergő bácsi úgy elintézte az egész termést, hogy a legnagyobb ellensége se tudott volna bele kötni, arravaló tekintetben, hogy a termelésnél valami hiba fordult elő.

Egyszóval Gergő bácsi kúnt volt a bűdüből . . .

És most teljesen megbizott a dolgában egy őszi délután megpillantva az utcába bekanyaruló szemlést, nehogy megszökött volna előle, mint már azelőtt gyakran tette hanem maga nyitotta ki neki az utcaajtót.

— Dicsértessék! fiam, milyen szél fuj erre?

— Egy kis beszédem volna Szenkovics ural — felelte a szemlész ünnepies hangon . . .

Belülkerültek a szobába, a hol a házigazda meglehetősen hideg udvariassággal kínálta vendégét az íléssel. A fiatal ember helyet foglalt egy bőrös széken, de nem találta helyét rajta, azért fölállt s pár lépést tett a szobában ide oda, miközben rettentesen köszörülte a torkát.

— No, most mindjárt a pipára kerül a sor — gondolta magában az öreg ur, ravaszul hunyorgatva. Hát abból nem eszel lelkem ösem! . . .

— Szenkovics ur azt gondolja — szólt végre komoly hangon a szemlész — hogy én azért a pipáért koptatom a küszöböt . . .

— Hát ugyan mi a pusztijáért járnál ide? . . .

— Értsük meg egymást bátyám uram! Az én állásom nem örvend ugyan valami nagy népszerűségnek, de elég arra, hogy egy asszonyt tisztességesen eltarthassak . . .

— Hát aztán? . . .

— Hát izé, meg haladok is . . .

— Csak haladj fiam, minél meszszebbre . . .

— Én azt gondoltam volna, kedves bátyám, hogy megházasodom . . .

— Segítsen a boldogságos Szüz . . .

— Már ki is néztem magamnak . . .

— Jól tetted . . .

— A többi most már csak a bátyám, uramtól függ . . .

Az öreg urnak egyszerre világosság kezdett derengeni a fejében. Előbb heves kézmozdulattal utasította el magát a gondolatot, de azután lassan-lassan kezdett rájönni, hogy a fináncz csakugyan nem a

pipáért, hanem a Katiczáért „koptatta a küszöböt.”

Jó másodperczig tehetetlenül vergődött dühében, de aztán belekapaszkodott abba a reménységbe, hogy az ő egyetlen leánya csak mégsem gabalyodhatik bele egy fináncba — nyers hangon kiszólt hát a konyhába:

— Katicza!

A leány pedig már régen leste ezt a hivat, és ő tudta, hogy miről foly odabent a beszéd. — De atyjának a hangja megijesztette.

— Parancs! édes apám — szójt remegő hangon Katicza és megállt apja előtt anélkül, hogy a szemét fel merte volna emelni.

— Ez a fináncz ur — szólt az öreg ur édes hangon — azért jött ide, hogy izé, — e l b u e s u z z é k, megyen Taliánországba . . .

A leány kissá megrázkódott, a kezét a szívéhez szorította, aztán felvetve dus, fekete hajjal koronázott fejét, rezgő hangon csak annyit mondott:

— Isten vezérelje! . . .

És anélkül hogy csak egy pillantásra méltatta volna a kétségtől gyötört fiatal embert, gyorsan kiosont a szobából . . .

— No, ennek jól elcsavarta a fejét — szólt hosszú szünet után az öreg ur. Csak ne volna olyan csunya mesterséged . . .

— Van nekem más is bátyám uram!

— Hát mi volnál?

— Singes, bátyám uram.

— Hogy hinak?

— Medgyessy Simonnak . . .

— Csak nem az eberfalvi Medgyessy-familiából való vagy?

— De biz én, Eberfaiván születtem.

Majd el mondom a históriámat, hosszú az nagyon — de most már nem birom tovább . . . megnézem az én édes Katiczám a t . . .

— Bolond dolog, bizony Isten bolond dolog — morfondírozott az öreg ur magára maradvá. Boldogult feleségem megfordul a sirjában, ha meg tudja, hogy fináncznak adtam a leányt.

Könnyű neki!

Városi színház.

Holnap csütörtökön, jan. 31-én Réthy L. felléptével:

RIPP VAN WINKLE.

Regényes operette 3 felv.

Nyit-ter.

A legjobb és legegészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyületek ad: s

MATTONI-TELE
GISSHÜBLER
legfőbb egysége
SÁVANYU-KÜV
oltja a szomjat, hűsít és telfrisít egyaránt. A legjobb
zer . . . nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

A „Rabkert” melletti

Horváth-féle telken 102 drb. tavalyi száraz ákácfa eladó. Értekezhetni Varga-u. 43. a tulajdonossal.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna puszta homoki szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 "
Veres asztali 98-ról	80 "
Veres Kadarka 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Tisza palota
valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

Meghívó.

Az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben r.-t
kebelében működő

„Hitelrésztes Csoport“

1901. január 31-én délután 3 órakor
az intézet helyiségében tartja

II. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. tagtárs urak tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az üzlet eredményéről szóló választmányi és felügyelő bizottság jelentései.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
3. Két felügyelő bizottsági tag választása.
4. Választmány, felügyelő bizottság és tisztviselők jutalmazása.

Szántó Győző

„Hitelrésztes Csoport“ elnöke.

A „Hitelrésztes Csoport“ állása:

Hitel állomány:	1899. decz. 31.	145.200 — K.
	1900. decz. 31.	246.100 — K.
Biztosítéki alap:	1899. decz. 31.	7360 — K.
	1900. decz. 31.	13.480 — K.
Tartalék alap:	1899. decz. 31.	1550.90 K.
	1900. decz. 31.	4115.09 K.

I^a hasított

tölgyfa szőlőkaró

2 mtr. hosszúságban mindenkor és minden mennyiségben kapható

Bing Mór és Társa

nagykárolyi faterlepén.

Szőlő birtokosok, kik a borászati és szőlőszeti felügyelőségtől egy-egy waggon rakomány szállítására igazolványt nyernek, ezrenként 1,50 korona szállítási kedvezményben részesülnek.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Hirdetés.

Február hó 4. 5. 6-ik napján a Guthon lévő

széna-készlet árverésen el fog adatni.
A városi tanács.

Nemes harzi kanárik.

1882-ik év óta törzsfaj. évente a legmagasabb ezüst és arany érmekkel kitüntetve, darabonként 8—12, 15 márkáért és feljebb, nőstények 2 márkáért kaphatók. Próbaidő és becsérelési kedvezmény. Árjegyzék ingyen.

WALTER W.

St. Andreasberg Harz 76.

Hirdetés.

Február hó 7. 8. 9-dik napján a Nagyerdőn lévő hosszú ákáczfák árverésen el fognak adatni.
A városi tanács.

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad nyert orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST,

Vil. Erzsébet-körut 50 sz. Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos sebészi és beteg-ápolási tárgyokban.

Saját találmányu m. kir. szabadalmazott Polgár féle

SÉRVKÖTŐ

baskötő, görcsér elleni gummi harisnya, orthopaedia-készülékek, műlábak és kezek stb. Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utánzás ellen védve 16302 sz.

„Elite“ fényirda

Debreczen, piacz-u. 81.

Bankpalotával szemben.

Ujjonnan berendezett, a mai kor legmagasabb technika vivmányával.

Gyönyörű képek!

Méltányos árak!

Meghívás.

Az érmelléki takarékpénztár

1901-ik évi február hó 17-én, d. e. 9 órakor

Székelyhidon, a takarékpénztár üzlethelyiségében

XXVIII-ik

rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az 1900-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. 892 kor. értékű 6 db. váltó és 290 kor. értékű 2 db. kötelezvény leírása.
4. Tiszta nyereség felosztása.
5. Jótékonycélokra fordítandó összeg felosztása.
6. Az alapszabályok értelmében szükségessé vált következő választások u. m.:

- a) Elnök
- b) Alelnök mint vezérigazgató
- c) 5 igazgatósági rendes tag
- d) 5 igazgatósági póttag
- e) 3 felügyelő bizottsági rendes tag
- f) 2 felügyelő bizottsági póttag választása.

7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.

Figyelmeztetés.

1. A közgyűlésen szavazataikat csak azon részvényesek érvényesíthetik, kik saját neveikre szóló és a közgyűlési legalább 30 nappal megelőzőleg neveikre ártírt részvényeiket személyesen vagy meghatalmazott részvényes társaik által a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló bizottságnak bemutatják.
2. Az évi mérleg ez az erre vonatkozó iratok az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.